

Suvestinė redakcija nuo 2017-01-20

Isakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [151-7737](#), i. k. 1124090ISAK000V-619

**KŪNO KULTŪROS IR SPORTO DEPARTAMENTO PRIE LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS GENERALINIO DIREKTORIAUS**

**Į S A K Y M A S
DĖL KŪNO KULTŪROS IR SPORTO VEIKLOS LEIDIMŲ IŠDAVIMUI SKIRTŲ
MOKYMO PROGRAMŲ DERINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2012 m. gruodžio 14 d. Nr. V-619

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo (Žin., 1996, Nr. [9-215](#); 2008, Nr. [47-1752](#)) 26 straipsniu ir Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 17 d. nutarimu Nr. 291 (Žin., 2010, Nr. [33-1568](#); Nr. 125-6404), 9.14 punktu,

t v i r t i n u Kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų išdavimui skirtų mokymo programų derinimo tvarkos aprašą (pridedamas).

GENERALINIS DIREKTORIUS

KLEMENSAS RIMŠELIS

PATVIRTINTA
Kūno kultūros ir sporto departamento prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
generalinio direktoriaus
2012 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. V-619

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO VEIKLOS LEIDIMŲ IŠDAVIMUI SKIRTŲ MOKYMO PROGRAMŲ DERINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų išdavimui skirtų mokymo programų derinimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) reglamentuoja bendruosius reikalavimus mokymo programoms, skirtoms asmenims, neturintiems sporto krypties aukštojo išsilavinimo ir siekiantiems įgyti teisę ribotą laiką dirbti sporto teorinį ir praktinį darbą.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

Mokymo programa – struktūrinis ir nuoseklus teorinio ir praktinio mokymosi turinio elementų, laiduojančių atitinkamos kvalifikacijos įgijimą, aprašymas.

Vienos sporto šakos mokymo programa – mokymo programa, kurią baigę asmenys įgyja kompetencijas konkrečios sporto šakos srityje bei turi teisę gauti kūno kultūros ir sporto veiklos leidimą, suteikiantį teisę dirbti sporto teorinį ir praktinį darbą, susijusį su viena konkrečia sporto šaka.

Kūno kultūros mokymo programa – mokymo programa, kurią baigę asmenys įgyja kompetencijas kūno kultūros srityje bei turi teisę gauti kūno kultūros ir sporto veiklos leidimą, suteikiantį teisę dirbti sporto teorinį ir praktinį darbą, susijusį su kūno kultūra.

Sportininkų treniravimo pagrindų modulis – vienos sporto šakos mokymo programos dalis, skirta suteikti asmeniui, siekiančiam įgyti teisę dirbti sporto teorinį ir praktinį darbą vienos sporto šakos srityje, bendrųjų šiai veiklos sričiai reikalingų žinių ir gebėjimų.

Sporto šakos modulis – vienos sporto šakos mokymo programos dalis, skirta suteikti asmeniui, siekiančiam įgyti teisę dirbti sporto teorinį ir praktinį darbą konkrečios sporto šakos srityje, pagrindinių žinių apie šios sporto šakos specifiką bei su tuo susijusių praktinių gebėjimų.

Kitos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatyme (Žin., 1996, Nr. [9-215](#); 2008, Nr. [47-1752](#)) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

3. Mokymo programų tikslas – suteikti asmenims, neturintiems sporto krypties aukštojo išsilavinimo ir siekiantiems įgyti teisę ribotą laiką dirbti sporto teorinį ir praktinį darbą, šiai veiklai reikalingų kompetencijų.

II. MOKYMO PROGRAMOMS KELIAMI BENDRIEJI REIKALAVIMAI

4. Vienos sporto šakos mokymo programą turi sudaryti ne mažiau kaip 700 akademinių valandų (šaškių ir šachmatų sporto šakų mokymo programą – ne mažiau kaip 371 akademinė valanda) žinių ir praktinių gebėjimų kursas – ne mažiau kaip 652 akademinės valandos (šaškių ir šachmatų sporto šakoms – ne mažiau kaip 337 akademinės valandos) sportininkų treniravimo pagrindų modulio turinio dalykų (iš kurių ne daugiau kaip 50 procentų nuo bendro programos valandų skaičiaus gali būti numatyta besimokančiojo savarankiškam darbui) ir ne mažiau kaip 48 akademinės valandos (šaškių ir šachmatų sporto šakoms – ne mažiau kaip 34 akademinės valandos) sporto šakos modulio turinio dalykų.

5. Kūno kultūros mokymo programą turi sudaryti ne mažiau kaip 700 akademinių valandų (iš kurių ne daugiau kaip 50 procentų nuo bendro programos valandų skaičiaus gali

būti numatyta besimokančiojo savarankiškam darbui) žinių ir praktinių gebėjimų kursas. Pasirinktos kūno kultūros veiklos didaktikos dalyko temai „Individualus (grupinis) instruktavimas“ turi būti skirta ne mažiau kaip 60 akademinė valandų.

6. Minimalus privalomų valandų skaičius kiekvienam programos turinio dalykui nurodytas šio aprašo 2 priede.

7. Dėstant sporto šakos modulio turinio dalyką „Praktiniai įgūdžiai“ ir kūno kultūros mokymo programos turinio dalyką „Pasirinktos kūno kultūros veiklos didaktika“, atitinkamai ne mažiau kaip 24 ir 70 akademinė valandų visos šių dalykų turinio apimties turi būti skirta praktiniam besimokančiojo darbui, stebint ir vertinant lektoriui.

8. Atitinkama programa ar modulis turi turėti aprašą, kuriame nurodomas mokymų tikslas, uždaviniai, turinys (turinio dalykai, užsiėmimų pobūdis, kiekvieno dalyko ir bendra mokymų apimtis akademinėmis valandomis), mokymų trukmė, mokymų metodai ir jų aprašymas (privalomai aprašant grįžtamojo ryšio metodą), mokymų metu įgyjamų kompetencijų (iš aprašo 3 priede pateikiamo kompetencijų sąrašo) vertinimo būdai (gali būti pateiktas konkrečių užduočių aprašymas ir jų atlikimo vertinimo kriterijai), mokymų dalyvių tikslinė grupė. Nuotolinio mokymosi būdu gali būti vykdoma ne daugiau 30 procentų Kūno kultūros mokymo programos (neįskaitant dalyko „Pasirinktos kūno kultūros veiklos didaktika“ valandų) ir Sportininkų treniravimo pagrindų modulio apimties. Nuotolinio mokymosi būdu negali būti vykdomi Kūno kultūros mokymo programos dalyko „Pasirinktos kūno kultūros veiklos didaktika“ ir Sporto šakos modulio mokymai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-16](#), 2017-01-11, paskelbta TAR 2017-01-19, i. k. 2017-01081

9. Mokymai pagal šias programas (modulius) turi sudaryti galimybę besimokantiejiems įgyti kompetencijas, nurodytas šio aprašo 3 priede.

10. Grafinė mokymo programų struktūra, mokymo programų ir modulių turinio dalykai nurodyti 1 ir 2 aprašo prieduose.

III. MOKYMO PROGRAMŲ (MODULIŲ) TEIKIMAS IR VERTINIMAS

11. Kūno kultūros ir sporto veiklos leidimui gauti skirtus mokymus siekiantis vykdyti asmuo gali pateikti Kūno kultūros ir sporto departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – departamentas) prašymą (forma nustatyta aprašo 4 priede) dėl visos mokymo programos arba tik dėl atskiro modulio derinimo.

12. Kartu su aprašo 11 punkte nurodytu prašymu suderinti mokymo programą (modulį) pateikiamas ir mokymo programos (modulio) aprašymas (forma nustatyta aprašo 5 priede) bei šių dokumentų kopijos:

12.1. juridinio asmens registravimo pažymėjimo (jeigu jis buvo išduotas) ir įstatų (nuostatų, statuto ar kito steigimo dokumento), kai prašymą teikia juridinis asmuo;

12.2. dokumento, įrodančio fizinio asmens tapatybę, kai prašymą teikia fizinis asmuo.

13. Mokymo programos (moduliai) ir kiti aprašo 11 ir 12 punktuose nurodyti dokumentai teikiami departamentui tiesiogiai, atvykus į departamentą, arba siunčiami registruotu paštu, per pasiuntinį ar elektroniniu būdu (pasirašius saugiu elektroniniu parašu) departamento oficialiuoju elektroninio pašto adresu – kksd@kksd.lt, arba per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą adresu – www.verslovartai.lt.

14. Mokymo programas (modulius) vertina ir išvadas dėl suderinimo departamento generaliniam direktoriui ar jo pavedimu – departamento generalinio direktoriaus pavaduotojui teikia departamento generalinio direktoriaus įsakymu sudaryta komisija (toliau – komisija). Sudarydamas komisiją, departamento generalinis direktorius paskiria jos pirmininką ir komisijos sekretorių.

Komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja komisijos pirmininkas, o jo nesant – departamento generalinio direktoriaus įsakyme dėl komisijos sudarymo nurodytas asmuo. Vertinant mokymo programų (modulių) turinį, komisija gali kviešti nepriklausomus

atitinkamos srities ekspertus. Komisijos sprendimai priimami paprasta komisijos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius po lygiai, lemia komisijos pirmininko balsas. Komisijos posėdžiai protokoluoja. Protokolą pasirašo komisijos pirmininkas ir komisijos sekretorius.

15. Prašymas turi būti išnagrinėtas ir sprendimas dėl mokymo programos (modulio) suderinimo (nesuderinimo) priimtas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo departamente dienos.

16. Jei mokymo programą (modulį) derinimui teikiantis asmuo pateikia neišsamų ar netinkamai įformintą prašymą arba pateikia ne visus dokumentus, kurių reikia mokymo programai (moduliui) suderinti, komisijos sekretorius per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo departamente praneša pareiškėjui apie būtinybę pateikti trūkstantus dokumentus ar informaciją ir apie tai, kad aprašo 15 punkte nurodytas terminas skaičiuojamas nuo visų tinkamai įformintų dokumentų ir informacijos pateikimo dienos.

17. Komisijos sekretorius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po komisijos posėdžio, vadovaudamasis komisijos posėdžio metu priimtais sprendimais, parengia Departamento generalinio direktoriaus įsakymo projektą dėl mokymo programos (modulio) suderinimo (nesuderinimo).

Įsakymo projekte, kuriuo siūloma pritarti mokymo programai (moduliui), nurodoma: mokymo programos (modulio), kuriai siūloma pritarti, pavadinimas, mokymų teikėjo pavadinimas (fizinio asmens vardas ir pavardė), juridinio asmens kodas (fizinio asmens – asmens kodas), buveinės adresas (fizinio asmens gyvenamosios vietos adresas) ir priimto sprendimo apskundimo tvarka.

Įsakymo projekte, kuriuo siūloma nepritarti mokymo programai (moduliui), nurodoma: mokymo programos (modulio), kuriai siūloma nepritarti, pavadinimas, mokymų teikėjo pavadinimas (fizinio asmens vardas ir pavardė), juridinio asmens kodas (fizinio asmens – asmens kodas), buveinės adresas (fizinio asmens gyvenamosios vietos adresas), nepritarimo suderinimui motyvai ir priimto sprendimo apskundimo tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-16](#), 2017-01-11, paskelbta TAR 2017-01-19, i. k. 2017-01081

18. Priimtą sprendimą dėl mokymo programos (modulio) suderinimo (nesuderinimo) pasirašo departamento generalinis direktorius ar jo pavedimu – departamento generalinio direktoriaus pavaduotojas. Departamento generalinio direktoriaus įsakymo teisės aktų nustatyta tvarka patvirtinta kopija ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pasirašymo įteikiama arba registruotu paštu išsiunčiama prašymą pateikusiam asmeniui.

19. Jei asmuo dalyvavo tarptautiniame kvalifikacijos tobulinimo renginyje arba baigė atitinkamą mokymų programą užsienyje, šie mokymai pripažįstami tinkamais kūno kultūros ir sporto veiklos leidimui gauti tik tuo atveju, jei baigtų mokymų turinys ir akademinų valandų skaičius atitinka aprašo 4–7 ir 9 punktuose nustatytus reikalavimus. Užsienyje baigtų mokymų vertinimą atlieka ir atitinkamas išvadas departamento generaliniam direktoriui ar jo pavedimu – departamento generalinio direktoriaus pavaduotojui teikia aprašo 14 punkte nurodyta komisija.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Pagal suderintas mokymo programas (modulius) vykdomi mokymai turi užtikrinti nuolatinį mokomųjų dalykų žinių atnaujinimą.

21. Informacija apie su departamentu suderintas mokymo programas (modulius) skelbiama departamento interneto tinklalapyje www.kksd.lt.

22. Apie su Departamentu suderintos mokymo programos (modulio) pakeitimus mokymų teikėjas privalo nedelsiant raštu informuoti departamentą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-16](#), 2017-01-11, paskelbta TAR 2017-01-19, i. k. 2017-01081

23. Asmenys, baigę apraše nurodytas mokymo programas, pagal kurias įgijo kūno kultūros ir sporto veiklos leidimą, ir siekiantys įgyti mokytojo statusą, papildomai turi atitikti Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. [23-593](#); 2011, Nr. [38-1804](#)) nustatytus reikalavimus.

**GRAFINĖ KŪNO KULTŪROS IR SPORTO VEIKLOS LEIDIMŲ IŠDAVIMUI
SKIRTŲ MOKYMO PROGRAMŲ STRUKTŪRA**

**VIENOS SPORTO ŠAKOS
MOKYMO PROGRAMA**

**SPORTININKŲ TRENIRAVIMO
PAGRINDŲ MODULIS**

- > Edukologija ir psichologija
- > Anatomija
- > Judesių fiziologija ir kineziologija**
- > Judesių biomechanika**
- > Sportininkų treniravimo pagrindai
- > Sporto medicina
- > Informacinės technologijos sporte
- > Trenerio etika
- > Kūno kultūros ir sporto politika ir vadyba
- > Sporto sociologija
- > Profesinė kalbos kultūra
- > Neįgaliųjų sportas

**KŪNO KULTŪROS MOKYMO
PROGRAMA**

- > Edukologija ir psichologija
- > Sveikatos edukologija
- > Anatomija
- > Judesių fiziologija
- > Judesių biomechanika
- > Sporto medicina
- > Informacinės technologijos sportinėje veikloje
- > Kūno kultūros etika
- > Kūno kultūros ir sporto politika ir vadyba
- > Kūno kultūros sociologija
- > Profesinė kalbos kultūra
- > Neįgaliųjų kūno kultūra
- > Pasirinktos kūno kultūros veiklos didaktika

SPORTO ŠAKOS MODULIS

- > Sporto šakos raida
- > Sporto šakos terminologija
- > Sporto šakos sportininkų rengimas ir parengtumas
- > Sporto šakos pratybų struktūra
- > Sportininkų atranka sporto šakoje ir daugiametis sportininkų treniravimas**
- > Sportininkų treniravimo vyksmo valdymas
- > Praktiniai įgūdžiai
- > Sporto šakos treniravimo filosofija
- > Ekologinis švietimas, lyčių skirtumai*

* – privalomi dalykai tik šachmatų ir šaškių sporto šakoms ir jų disciplinoms;
 ** – neprivalomi dalykai šachmatų ir šaškių sporto šakoms ir jų disciplinoms.

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO VEIKLOS LEIDIMŲ IŠDAVIMUI SKIRTŲ MOKYMO PROGRAMŲ IR MODULIŲ TURINIO DALYKAI

I. Vienos sporto šakos mokymo programa

I. Sportininkų treniravimo pagrindų modulio turinio dalykai

1. Edukologija ir psichologija (ne mažiau kaip 126 akad. val):
  - 1.1. edukologijos pagrindai;
  - 1.2. bendroji psichologija;
  - 1.3. didaktika;
  - 1.4. sporto edukologija;
  - 1.5. sporto psichologija;
  - 1.6. neformalusis ugdymas sporte, jo samprata ir metodai;
  - 1.7. kognityviniai procesai, emocijos, motyvacija, veikla ir valia;
  - 1.8. sportininko asmenybės bruožai;
  - 1.9. psichologinis rengimas varžyboms.
2. Anatomija (ne mažiau kaip 60 akad. val.; 2 akad. val.*):
  - 2.1. žmogaus kūno dalys;
  - 2.2. judamasis aparatas;
  - 2.3. širdies ir kraujagyslių sistemų veikla;
  - 2.4. raumenys, jų sandara ir klasifikacija;
  - 2.5. specialioji osteologija;
  - 2.6. specialioji artrologija;
  - 2.7. nervų sistema.
3. Judesių fiziologija ir kineziologija (ne mažiau kaip 100 akad. val)**:
  - 3.1. judesių valdymas ir mokymas;
  - 3.2. kineziologijos turinys, uždaviniai, sąvokos;
  - 3.3. organizmo adaptacija fiziniams krūviams;
  - 3.4. anaerobinis, aerobinis pajėgumas;
  - 3.5. raumenų jėga;
  - 3.6. judamųjų gebėjimų lavinimo fiziologiniai pagrindai;
  - 3.7. judesių valdymo ir mokymo teorijos;
  - 3.8. judesių valdymo mechanizmai ir dėsningumai.
4. Judesių biomechanika (ne mažiau kaip 40 akad. val.)**:
  - 4.1. žmogaus judesių analizės metodai;
  - 4.2. žmogaus judėjimo kinematika;
  - 4.3. sportinės technikos biomechanika.
5. Sportininkų treniravimo pagrindai (ne mažiau kaip 80 akad. val., ne mažiau kaip 1 akad. val.*):
  - 5.1. sportininkų treniravimo principai ir metodai**;
  - 5.2. sportininko mityba;
  - 5.3. judamieji gebėjimai ir jų lavinimo pagrindai**;
  - 5.4. treniravimo vyksmo sudėtinės dalys ir jo valdymas**;
  - 5.5. sportininkų rengimas ir parengtumas**;
  - 5.6. pratybų struktūra, krūvių dydžiai, intensyvumas**;
  - 5.7. sportinė atranka, daugiametis rengimas**;

- 5.8. pedagoginės, psichologinės, biologinės atsigavimo priemonės**;
- 5.9. ergogeninės sportininkų treniravimo priemonės**;
- 5.10. giluminiai, etapiniai, greitieji sportininkų parengtumą nustatantys tyrimai**.
- 6. Sporto medicina (ne mažiau kaip 40 akad. val.; ne mažiau kaip 2 akad. val.*):
  - 6.1. sportininko funkcinė būklė ir pažeidimai;
  - 6.2. treniruočių ir varžybų medicininė kontrolė;
  - 6.3. sportininkų ligos ir traumos;
  - 6.4. pirmoji medicininė pagalba.
- 7. Informacinės technologijos sporte (ne mažiau kaip 40 akad. val.) – programinių įrangų taikymas ir duomenų bazių naudojimas sportinėje veikloje.
- 8. Trenerio etika (ne mažiau kaip 40 akad. val.):
  - 8.1. trenerio bendravimo menas;
  - 8.2. trenerio profesijos doroviniai aspektai;
  - 8.3. etiketo pagrindai.
- 9. Sporto politika ir vadyba (ne mažiau kaip 40 akad. val.):
  - 9.1. Lietuvos ir tarptautinė sporto politika;
  - 9.2. sporto teisinio reglamentavimo pagrindai;
  - 9.3. Lietuvos ir tarptautinių kūno kultūros ir sporto organizacijų institucinė sistema (vyriausybinis ir nevyriausybinis sporto sektorius);
  - 9.4. sporto projektų vadyba.
- 10. Sporto sociologija (ne mažiau kaip 40 akad. val.):
  - 10.1. sporto socialinės funkcijos;
  - 10.2. tyrimų metodai sporto sociologijoje;
  - 10.3. funkcionalistinis požiūris į sportą;
  - 10.4. savanorystė sporte;
  - 10.5. sporto vertybinis aspektas, olimpizmas.
- 11. Profesinė kalbos kultūra (ne mažiau kaip 40 akad. val.):
  - 11.1. vartotini ir nevartotini terminai kūno kultūros ir sporto veikloje;
  - 11.2. dažniausiai vartojami kūno kultūros ir sporto terminai užsienio kalba.
- 12. Neįgaliųjų sportas (ne mažiau kaip 6 akad. val.):
  - 12.1. neįgaliųjų taikomosios fizinės veiklos koncepcija;
  - 12.2. neįgaliųjų sporto struktūra, programos ir klasifikacija;
  - 12.3. neįgaliųjų treniravimo, bendravimo ir elgsenos valdymo pagrindai;
  - 12.4. sveikatos saugos klausimai, susiję su neįgaliųjų sportu.

II. Sporto šakos modulio turinio dalykai

- 1. Sporto šakos raida (ne mažiau kaip 2 akad. val.):
  - 1.1. varžybų taisyklės;
  - 1.2. varžybų sistema;
  - 1.3. istorija;
  - 1.4. plėtros tendencijos.
- 2. Sporto šakos terminologija (ne mažiau kaip 2 akad. val.):
  - 2.1. vartotini ir nevartotini terminai;
  - 2.2. dažniausiai vartojami specialūs terminai užsienio kalba.
- 3. Sporto šaką kultivuojančių sportininkų rengimas ir parengtumai (ne mažiau kaip 4 akad. val.; ne mažiau kaip 1 akad. val.*):
  - 3.1. atletinis**, techninis**, taktinis, psichologinis, teorinis, integralusis rengimas;
  - 3.2. kūno sudėjimas**, funkcinis pajėgumas**, atletinis-techninis-taktinis-psichinis-teorinis parengtumai**.
- 4. Sporto šakos pratybų struktūra (ne mažiau kaip 4 akad. val., ne mažiau kaip 2 akad. val.*):

- 4.1. įvadinė, pagrindinė, baigiamoji pratybų dalys;
- 4.2. pratybų organizavimo metodai;
- 4.3. mokymo metodai.
5. Sportininkų atranka ir daugiametis sportininkų treniravimas (ne mažiau kaip 4 akad. val.)**:
- 5.1. preliminarus, pradinis, bazinis, specializacijos, sportinių rezultatų siekimo, rezultatų išlaikymo etapai;
- 5.2. sportininkų preliminarios, pradinės, pagilintos, specializuotos, baigiamosios atrankos etapai.
6. Sportininkų treniravimo vyksmo valdymas (ne mažiau kaip 4 akad. val., ne mažiau kaip 1 akad. val.*):
- 6.1. pratybų, mikrociklų, sportinio sezono planavimas ir apskaita;
- 6.2. sportininkų treniravimo vyksmo valdymo principai;
- 6.3. nuovargis, perkrūviai, pervargimas, persitreniravimas.
7. Praktiniai įgūdžiai (ne mažiau kaip 24 akad. val):
- 7.1. (judesių) technikos, taktikos veiksnių aiškinimas, demonstravimas;
- 7.2. (judesių) technikos veiksnių klaidų nustatymas ir pratimų parinkimas jas ištaisyti;
- 7.3. sporto pratybų vykdymas.
8. Sporto šakos treniravimo filosofija (ne mažiau kaip 4 akad. val.; ne mažiau kaip 1 akad. val.*):
- 8.1. sporto šakos didelio meistriškumo sportininkų parengtumo ir rengimo tendencijos;
- 8.2. sportininkų fenomenologinė rengimo ir parengtumo filosofija;
- 8.3. varžybinės veiklos turinio, lokomocijų**, biomechaninė**, fiziologinė, psichologinė charakteristika ir tendencijos.
9. Ekologinis švietimas, lyčių skirtumai (ne mažiau kaip 1 akad. val.)*.

* – privalomi dalykai, temos ir valandos tik šachmatų ir šaškių sporto šakoms ir jų disciplinoms;

** – neprivalomi dalykai, temos ir valandos šachmatų ir šaškių sporto šakoms ir jų disciplinoms.

II. Kūno kultūros mokymo programos turinio dalykai

1. Edukologija ir psichologija (ne mažiau kaip 120 akad. val.):
- 1.1. edukologijos pagrindai;
- 1.2. bendroji psichologija;
- 1.3. didaktika;
- 1.4. ugdymo filosofija;
- 1.5. kūno kultūros edukologija;
- 1.6. kūno kultūros ir sporto psichologija;
- 1.7. kūno kultūros didaktika;
- 1.8. psichologinė adaptacija fiziniams krūviams;
- 1.9. streso valdymo technikos;
- 1.10. asmens fizinė saviugda;
- 1.11. neformalusis ugdymas, jo samprata, metodai.
2. Sveikatos edukologija (ne mažiau kaip 70 akad. val.):
- 2.1. visuomenės sveikata;
- 2.2. rekreacinis fizinis aktyvumas;
- 2.3. fizinio aktyvumo normos, fizinio aktyvumo skatinimas, fizinio aktyvumo kliūtys;
- 2.4. mityba ir kūno masės valdymas;
- 2.5. asmens mankštinimosi motyvacija ir elgesio keitimas;
- 2.6. judamieji gebėjimai;

- 2.7. priklausomybės ir jų prevencija;
- 2.8. emocinės sveikatos ugdymas;
- 2.9. asmens fizinio parengtumo būklės nustatymas ir vertinimas.
3. Anatomija (ne mažiau kaip 60 akad. val.):
  - 3.1. žmogaus kūno dalys;
  - 3.2. kaulai ir jungtys;
  - 3.3. raumenys, jų sandara, klasifikacija ir veikla;
  - 3.4. vidaus organai;
  - 3.5. kvėpavimo, širdies ir kraujagyslių sistemų veikla;
  - 3.6. endokrininės ir energetinių sistemų veikla;
  - 3.7. nervų sistema.
4. Judesių fiziologija (ne mažiau kaip 50 akad. val.):
  - 4.1. organizmo adaptacija fiziniams krūviams;
  - 4.2. fizinio pajėgumo ir fizinės būklės komponentai;
  - 4.3. anaerobinis ir aerobinis pajėgumas;
  - 4.4. judamųjų gebėjimų lavinimo fiziologiniai pagrindai;
  - 4.5. tempimo fiziologija;
  - 4.6. kūno kompozicija;
  - 4.7. pratybų intensyvumo stebėseną;
  - 4.8. apšilimo ir atvėsimo fiziologija;
  - 4.9. fiziologinis treniruočių krūvio komponentų derinimas.
5. Judesių biomechanika (ne mažiau kaip 40 akad. val.):
  - 5.1. žmogaus judesių analizės metodai;
  - 5.2. žmogaus judėjimo kinematika;
  - 5.3. specifinių judesių technikos biomechanika.
6. Sporto medicina (ne mažiau kaip 40 akad. val.):
  - 6.1. kineziterapija;
  - 6.2. asmens funkcinė būklė bei medicininė kontrolė;
  - 6.3. pirmosios medicininės pagalbos teikimas.
7. Informacinės technologijos sportinėje veikloje (ne mažiau kaip 40 val.) – programinių įrangų taikymas ir duomenų bazių naudojimas sportinėje veikloje.
8. Kūno kultūros etika (ne mažiau kaip 40 akad. val.):
  - 8.1. etiketo pagrindai;
  - 8.2. ugdytojo gebėjimai ir profesinė kompetencija;
  - 8.3. ugdytojo bendravimo menas.
9. Kūno kultūros politika ir vadyba (ne mažiau kaip 40 akad. val.):
  - 9.1. Lietuvos ir tarptautinė kūno kultūros politika;
  - 9.2. kūno kultūros teisinio reglamentavimo pagrindai;
  - 9.3. Lietuvos ir tarptautinių kūno kultūros ir sporto organizacijų institucinė sistema (vyriausybiniis ir nevyriausybiniis kūno kultūros ir sporto sektorius);
  - 9.4. sveikatos politika ir vadyba;
  - 9.5. kūno kultūros projektų vadyba.
10. Kūno kultūros sociologija (ne mažiau kaip 40 akad. val.):
  - 10.1. kūno kultūros socialinės funkcijos;
  - 10.2. tyrimų metodai kūno kultūros sociologijoje;
  - 10.3. funkcionalistinis požiūris į kūno kultūrą;
  - 10.4. savanorystė kūno kultūros srityje;
  - 10.5. kūno kultūros vertybinis aspektas, olimpizmas.
11. Profesinė kalbos kultūra (ne mažiau kaip 40 akad. val.):
  - 11.1. vartotini ir nevartotini terminai kūno kultūros ir sporto veikloje;
  - 11.2. dažniausiai vartojami kūno kultūros ir sporto terminai užsienio kalba.
12. Neįgaliųjų kūno kultūra (ne mažiau kaip 10 akad. val.):

- 12.1. neįgaliųjų taikomosios fizinės veiklos koncepcija;
  - 12.2. kūno kultūros specifika dirbant su neįgaliaisiais;
  - 12.3. sveikatos saugos klausimai, susiję su neįgaliųjų kūno kultūra;
  - 12.4. neįgaliųjų elgsenos valdymo ir bendravimo pagrindai.
  13. Pasirinktos kūno kultūros veiklos didaktika (ne mažiau kaip 110 akad. val.).
    - 13.1. saugaus fizinio krūvio skyrimas;
    - 13.2. saugios kūno kultūros aplinkos kūrimas;
    - 13.3. saugūs ir nesaugūs pratimai;
    - 13.4. tinkamas fizinio krūvio skyrimas;
    - 13.5. kūno pažinimas ir pratimų atlikimo technika;
    - 13.6. individualus (grupinis) instruktavimas.
-

KŪNO KULTŪROS IR SPORTO SPECIALISTŲ KOMPETENCIJOS

Vienos sporto šakos mokymo programa suteikia asmeniui šias kompetencijas:

- 1) žinoti pedagoginius ir psichologinius asmenybės aspektus, bendravimo ypatumus, optimalių konfliktų esmę, sprendimo būdus;
- 2) žinoti ir suprasti žmogaus organizmo sandaros ir funkcijų sąveiką, gebėti pritaikyti šias žinias parenkant sportininkų treniravimo programas;
- 3) žinoti žmogaus augimo ir brendimo dėsningumus ir gebėti pritaikyti šias žinias sudarant atitinkamo amžiaus asmenų treniravimo programas;
- 4) žinoti sporto šakos plėtros ypatumus ir tendencijas;
- 5) žinoti sportininkų rengimo ir parengtumo sandarą, gebėti sukurti savitą sportininkų treniravimo filosofiją;
- 6) žinoti daugiamečio sportininkų treniravimo etapus, gebėti planuoti daugiamečių kryptingą sportininkų rengimą;
- 7) žinoti ir mokėti taikyti naujas sportininkų rengimo technologijas;
- 8) mokėti naudotis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis;
- 9) išmanyti sporto sritį reglamentuojančius teisės aktus;
- 10) gebėti kritiškai mąstyti ir spręsti su veikla susijusias problemas;
- 11) žinoti varžybų organizavimo principus;
- 12) gebėti užtikrinti saugą pratybų metu;
- 13) žinoti sporto šakos istoriją, taisykles, techniką, taktiką;
- 14) žinoti sportininkų judesių technikos ir taktikos mokymo bei tobulinimo metodus ir gebėti juos taikyti;
- 15) gebėti vykdyti įvairaus amžiaus ir meistriškumo sportininkų treniruotes, rengti juos sporto varžyboms;
- 16) gebėti analizuoti sportininkų varžybinę veiklą;
- 17) gebėti dirbti savarankiškai, individualiai ir komandoje, atsakingai, planuoti, organizuoti ir vertinti savo darbą.

Kūno kultūros mokymo programa suteikia asmeniui šias kompetencijas:

- 1) žinoti pedagoginius ir psichologinius asmenybės aspektus, bendravimo ypatumus, optimalių konfliktų esmę, sprendimo būdus;
- 2) žinoti ir suprasti pagrindinius žmogaus judėjimo ir pratimų fiziologijos principus bei jų taikymą sveikatingumo veikloje, gebėti pritaikyti šiuos principus lavinant kiekvieną fizinio pajėgumo ir fizinės būklės komponentą;
- 3) gebėti saugiai ir efektyviai instruktuoti, t. y. planuoti, vesti ir vertinti individualias ar grupines kūno kultūros pratybas;
- 4) gebėti nustatyti asmens mankštinimosi motyvus bei trumpalaikius, vidutinės ir ilgos trukmės mankštinimosi rezultatus;
- 5) gebėti siūlyti įvairias mankštinimosi alternatyvas atsižvelgiant į ugdytinių poreikius ir individualius skirtumus;
- 6) gebėti demonstruoti nepriekaištingą pratimų atlikimo techniką (laikysenos, judesių amplitudės, kontrolės, savalaikiškumo ir formos atžvilgiais);
- 7) gebėti skatinti ugdytinių sveiką gyvenseną ir taikyti tinkamas įsipareigojimo mankštintis skatinimo strategijas;

- 8) žinoti psichofizinius sveikos gyvensenos pagrindus ir gebėti taikyti juos rengiant sveikos gyvensenos programas ir rekomendacijas;
  - 9) žinoti, kaip tausoti ir stiprinti įvairaus amžiaus žmonių sveikatą;
  - 10) žinoti fizinės, emocinės, socialinės, kultūrinės aplinkos poveikį žmogaus sveikatai, žmogaus sveikatos saugumui pavojingas situacijas ir būdus jų išvengti;
  - 11) gebėti analizuoti ir įvertinti pagrindinius asmens ir visų šalies gyventojų fizinį aktyvumą lemiančius veiksnius;
  - 12) gebėti testuoti ir vertinti žmogaus organizmo sistemų (organų) veiklą ir su sveikata susijusį fizinį pajėgumą;
  - 13) mokėti sudaryti individualias ir bendrąsias sveikatingumo programas, jas įgyvendinti;
  - 14) mokėti ieškoti aktualios informacijos, gebėti ją rasti, pritaikyti, analizuoti, be kitų priemonių naudojant ir informacines technologijas;
  - 15) gebėti įtraukti kitus asmenis į aktyvų laisvalaikio leidimą;
  - 16) gebėti etiškai, laikantis profesinės etikos, bendrauti su kitais asmenimis;
  - 17) gebėti dirbti savarankiškai, individualiai ir komandoje, atsakingai, planuoti, organizuoti ir vertinti savo darbą.
-

Kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų
išdavimui skirtų mokymo programų derinimo
tvarkos aprašo
4 priedas

(Prašymo suderinti mokymo programą (modulį) forma)

(juridinio asmens pavadinimas (fizinio asmens vardas, pavardė), juridinio asmens kodas (fizinio asmens – asmens kodas), buveinės adresas (fizinio asmens – gyvenamosios vietos adresas))

(už mokymo programą (modulį) atsakingo asmens vardas, pavardė, kontaktinis telefonas, el. pašto adresas)

Kūno kultūros ir sporto departamentui
prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

PRAŠYMAS

DĖL _____ **DERINIMO**
(nurodomas mokymo programos (modulio) pavadinimas)

_____
(data)

Prašome pritarti teikiamai (-am) derinti mokymo programai (moduliui)

(kas reikalinga, pabraukti)

(nurodomas mokymo programos (modulio) pavadinimas)

PRIDEDAMA:

1. Mokymo programos (modulio) aprašymas, _____ lapų.

2. _____
(juridinio asmens registravimo pažymėjimo kopija (jeigu buvo išduotas))

3. _____
(juridinio asmens įstatų (asmens tapatybę patvirtinančio dokumento) kopija)

(pareigos)   (parašas)   (vardas ir pavardė)

A.V. (jei privalo turėti)

_____

(mokymo programos (modulio) aprašo forma)

MOKYMO PROGRAMOS (MODULIO) APRAŠAS

1. Mokymo programos (modulio) teikėjas:

1.1. teikėjo pavadinimas / vardas ir pavardė

1.2. teikėjo rekvizitai (buveinės (gyvenamosios vietos) adresas, kodas (asmens kodas), telefonas, el. paštas)

2. Teikiamas dokumentas:

2.1. mokymo programos tipas (tinkamą pažymėti):

2.1. VIENOS SPORTO ŠAKOS MOKYMO PROGRAMA O	
2.2. KŪNO KULTŪROS MOKYMO PROGRAMA O	

2.2. kūno kultūros ir sporto modulio tipas (tinkamą pažymėti):

SPORTININKŲ TRENIRAVIMO PAGRINDŲ MODULIS O SPORTO ŠAKOS MODULIS O
--

3. Mokymo programos / modulio anotacija (nurodoma, kodėl reikalingas ir aktualus teikiamas mokymas)

--

4. Mokymo programos / modulio tikslas

--

5. Mokymo programos / modulio uždaviniai

1....
2....
3....

6. Mokymo programos / modulio turinys

Eil. nr.	Turinio dalykai	Apimtis (akad. val.)	Teorinio darbo valandų skaičius	Praktinio darbo valandų skaičius	Savarankiško darbo valandų skaičius*
Iš viso akad. val:					

* Pildoma tuo atveju, jei mokymo programos turinyje yra numatytos savarankiško darbo valandos.

7. Mokymo trukmė (kiek dienų, savaitių arba mėnesių): _____

8. Mokymo metodai:

1. .... 2. .... 3. ....

9. Įgytų kompetencijų įvertinimo būdai:

1. ... 2. ... 3. ...

Sutinku, kad mokymo programos / modulio anotacija (šio priedo 3 punktas) būtų skelbiama Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės interneto tinklalapyje.

Teikėjas

(pareigos)   (parašas)   (vardas ir pavardė)

A.V. (jei privalo turėti)

Pakeitimai:

1.
Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Įsakymas Nr. [V-16](#), 2017-01-11, paskelbta TAR 2017-01-19, i. k. 2017-01081
Dėl Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2012 m. gruodžio 14 d. įsakymo Nr. V-619 „Dėl kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų išdavimui skirtų mokymo programų derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo